

Motion om att anlägga en piazza i kvarteret Yxan 4:s östra spets

Motion av Karin Ernlund (C)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

I en motion till kommunfullmäktige anför Karin Ernlund (C) att kommunfullmäktige beslutar att ge berörda nämnder i Stockholms stad i uppdrag att utreda möjligheten att anlägga en piazza vid kvarteret Yxan 4:s östra spets samt att ge berörda nämnder i Stockholms stad i uppdrag att verka för att busslinje 66 får en ny sträckning.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Södermalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret påpekar att möjligheten att anlägga ett torg på platsen utreddes i planprocessen och bedömdes då inte lämplig som torgyta. Stadsledningskontoret gör ingen annan bedömning.

Exploateringsnämnden framhåller att de inte har någon egen budget för utredningar, projektering eller ombyggnad av allmän plats i projektet och kan därför inte finansiera förslaget med nya utredningar och senare byggnation med en piazza, samt att ändra förutsättningarna nu skulle medföra merkostnader och förseningar som inte är acceptabelt för den privata markägaren i projektet.

Stadsbyggnadsnämnden bedömer sammantaget att aktuell plats inte är lämplig som ett torg och att det skulle vara mer lämpligt att studera andra platser på Södermalm för anläggande av ett nytt torg.

Trafiknämnden anser att ytan i spetsen mellan Heleneborgsgatan och Högalidsgatan bör hållas öppen för fordonstrafik, bland annat på grund av trafiksäkerhet och att det blir svårt att även anlägga en piazza på platsen, samt att det är viktigt att behålla

hållplatslägen för buss 66 runt kvarteret då borttagande av dessa skulle medföra en längre gångväg för de äldre i området.

Södermalms stadsdelsnämnd anser att motionens idé är intressant, men lyfter fram flera utmaningar, bland annat det stora behov som finns att rusta upp och underhålla redan befintliga parkmiljöer inom Södermalms stadsdelsområde och anser mot bakgrund av detta att det inte är lämpligt att en eventuell tillkommande piazza i området ska utgöras av parkmark som stadsdelsnämnden ansvarar för.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Jag välkomnar förslaget till detaljplan som möjliggör för cirka 180 seniorbostäder och 70 vårdbostäder i norra Högalid på Södermalm. Samtliga bostäder avses upplåtas som hyresrätter och är en viktig del i att tillgodose ett ökat behov av vårdboenden och seniorbostäder på Södermalm. I de nya byggnaderna ska centrumverksamhet finnas i bottenvåningarna. Heleneborgsgatan byggs om för att vara mer stadsgata vilket bland annat innebär att det planteras träd längs med gatan.

Genom att fler människor kan vistas i området olika tider på dygnet och entréer anläggs i gatunivå kommer det bli en mer trygg och levande stadsmiljö då det ger fler ögon på gatan.

Motionärerna föreslår att staden utreder att anlägga ett mindre torg där Högalidsgatan och Heleneborgsgatan möts samt att staden verkar för att busslinje 66 får en ny sträckning. Staden har redan utrett dessa frågor i planeprocessen och kommit fram till att platsen inte är lämplig som torgyta och att hållplatslägena för buss 66 är viktiga för de äldre i området. Att anlägga ett torg ligger i linje med ambitionen att utveckla den levande stadsmiljön. I det avseendet är vi överens med motionären. Vi menar dock att det finns andra skäl som väger tyngre i den här processen.

Trafiknämnden ansvarar för gatumarken på platsen och har under detaljplanearbetet ansvarat för att ställa stadens krav på gatans utformning och anpassning. I sitt remissvar menar trafiknämnden att det blir svårt att anlägga ett torg på platsen på grund av utrymmesskäl. Södermalms stadsdelsnämnd ansvarar för parkmarken på platsen. I sitt remissvar menar de att det finns flera utmaningar med att anlägga en piazza på platsen och att det inte är lämpligt att en tillkommande piazza i området ska utgöras av parkmark som stadsdelsnämnden ansvarar för.

Bilaga

Motion om att anlägga en piazza i kvarteret Yxan 4:s östra spets, dnr KS
2022/1436-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarråden Christofer Fjellner, Dennis Wedin och Andrea Hedin (alla M) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att tillstyrka motionen
2. Att därutöver anföra följande

Vi finner det beklagligt att majoriteten med socialdemokratiska finansborgarrådet Karin Wanngård i spetsen helt saknar de ambitioner och visioner för Stockholms stadsutveckling som krävs för en rolig, grön och levande stad. Karin Wanngård summerar sin, och den styrande vänstermajoritetens, syn på hur staden ska utvecklas i sina synpunkter: ”Att anlägga ett torg ligger i linje med ambitionen att utveckla den levande stadsmiljön” för att på raden under skriva ”Vi menar dock att det finns andra skäl som väger tyngre i den här processen”.

Vidare lyfter hon särskilt utrymmesbrist och vikten av att busslinje 66 får behålla dagens sträckning – vilket i dagsläget innebär en för busslinjen exklusiv genomfartsgata stängd för annan trafik – på en plats med unik potential i ett av Södermalms bästa lägen. Vi finner det anmärkningsvärt att inte ta vara på den potential som finns i kvarteret och befarar onödiga framtida kostnader för staden. Vi anser att det är bättre att göra det bästa av platsen redan från början när kvarteret nu till stora delar ska byggas om.

Enligt planeringsprinciperna i Stockholms stads strategi för offentliga rum ska planering vid stadsutveckling stärka gatans roll som vistelseplats, kvaliteten på offentliga rum ska höjas och flexibel användning ska främjas, bland annat för möjlighet till kultur och torghandel. Vi ställer oss därför frågande till att den aktuella platsen av exploateringskontoret inte bedöms lämplig för en piazza.

Platsen har ett unikt läge med utsikt över Riddarfjärden och ligger i direkt anslutning till det grönskande gångstråk som skulle förbinda torget med Skinnarviksbergets parkområde. Platsen fyller idag heller ingen annan funktion än som genomfartsgata för en busslinje.

Vi finner det anmärkningsvärt att inte ta vara på den potential som finns i kvarteret och befarar onödiga framtida kostnader för staden. Vi anser att det är bättre att göra det bästa av platsen redan från början när kvarteret nu till stora delar ska byggas om.

Ärendet har tidigare remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Södermalms stadsdelsnämnd varpå våra partier vill särskilt anföra följande.

Stadsbyggnadskontoret ser det som en viktig uppgift att utveckla Stockholms offentliga rum med bland annat torg. Vi ställer sig därför frågande till att den aktuella platsen av stadsbyggnadskontoret inte bedöms lämplig för en piazza. Platsen har ett unikt läge med utsikt över Riddarfjärden och ligger i direkt anslutning till det

grönskande gångstråk som skulle förbinda torget med Skinnarviksbergets parkområde. Platsen fyller idag heller ingen annan funktion än som genomfartsgata för busslinje 66.

Stadsbyggnadskontoret skriver i sitt yttrande att de bedömer mängden verksamheter i anslutning till den aktuella platsen som ”för få för att tillskapa en levande plats som lockar människor under olika tider på dygnet”. Vi menar att det är just genom att tillskapa en piazza på den aktuella platsen som staden möjliggör för näringsidkare, som exempelvis bedriver krogverksamhet i bottenvåningarna som kommer att veta ut mot platsen, att i betydande större omfattning locka människor till platsen. Levande platser skapas med en stadsbyggnadspolitik som tar vara på varje kvarters unika potential. Därför tycker vi att det är viktigt att ta vara på den här möjligheten. Dessutom finns, om det anläggs ett litet torg, ytterligare utvecklingspotential för denna sömniga del av Södermalm. Möjligheten att ha enklare fristående uteserveringar på torget skulle vara stor vilket också skulle levandegöra platsen och locka människor.

Exploateringskontoret skriver i sitt yttrande att den planerade bebyggelsen i kvarteret Yxan 4 av tillgänglighetsskäl ”inkluderar att möjliggöra för rundkörning runt kvarteret på grund av att fler bostäder och lokaler inom kvarteret genererar fler trafikrörelser i området. De nya byggnadernas entréer kräver också angöring från gatan för boende, besökare och nyttotrafik som sopbilar och leveranser till fastigheten”. Trafikkontoret delar den bilden i sitt yttrande.

Tillgängligheten är förstås också viktigt men bör istället lösas med en genomgående gångbana där passage för nödvändiga transporter och blåljus är möjlig. Inte heller behövs några vändplaner i ändarna av Högalidsgatan och Heleneborgsgatan. Några vändplaner finns nämligen inte idag vilket visar att dessa ej heller är nödvändiga.

Rörande en ny sträckning av busslinje 66 skriver Exploateringskontoret: ”Busstrafik som kan fortsätta att köra runt fastigheten Yxan 4 ses dock av kontoret som viktig då hela kvarteret byggs för senior- och vårdboende, samt att det finns befintliga äldreboenden i området. Därmed anses hållplatslägen för buss 66 runt kvarteret Yxan 4 viktiga att bevara.”

Trafikkontoret för ett liknande resonemang: ”Det nya kvarteret byggs för senior- och vårdboende. God tillgänglighet till kollektivtrafik är viktigt för äldres hälsa och välmående. Det bedöms viktigt att behålla buss 66 hållplatslägen runt kvarteret då borttagande av dessa skulle medföra en längre gångväg för de äldre i området.”

Vi håller förstås med om att närheten till kollektivtrafik är viktig, i synnerhet då det är äldreboenden som ska byggas. Men faktum är att en ny linjesträckning av buss 66 inte skulle innebära någon längre gångväg för den äldre som bor i kvarteret Yxan 4 än idag – så länge den närmaste busshållplatsen, vilken idag är placerad på Varvsgatan, behåller sitt läge. Och med tanke på vad som är ”viktigt för äldres hälsa och välmående” bör man också väga in vad det skulle betyda för seniorerna, som den nya byggnationen i kvarteret byggs för, att ha en livfull piazza i sin omedelbara närhet.

Med allt vad det innebär för möjligheten att komma ut en stund, kunna socialisera med andra stockholmare och turister eller kanske bara avnjuta en kopp kaffe eller en aperol spritz i solen.

Vi anser vidare att de eventuella förseningar och merkostnader det skulle innebära att ordentligt utreda möjligheten att anlägga ett mindre torg – en piazza – förstås måste elimineras i möjligaste mån. Samtidigt vet vi att det i förlängningen blir både dyrare och besvärligare för såväl staden som den privata fastighetsägaren om vi inte gör rätt och tar vara på varje kvarters unika möjligheter redan från början.

Stockholms stad har höga ambitioner på att öka andelen gående, cyklande och kollektivresenärer. För att uppnå detta krävs avvägningar när utrymmet på stadens gator, torg och andra allmänna platser ska fördelas i syfte att helheten ska bidra till ett attraktivt offentligt rum. Därför bör staden ta vara på detta tillfälle att bygga för människorna som bor och vistas i Stockholm snarare än bilarna som trafikerar våra gator.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 10 maj 2023

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Annika Friberg, Jonas Nilsson och Johan Paccamonti (alla M) och Jonas Naddebo (C) som är likalydande med Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Ärendet

I en motion till kommunfullmäktige anför Karin Ernlund (C) att kommunfullmäktige beslutar att ge berörda nämnder i Stockholms stad i uppdrag att utreda möjligheten att anlägga en piazza vid kvarteret Yxan 4:s östra spets samt att ge berörda nämnder i Stockholms stad i uppdrag att verka för att busslinje 66 får en ny sträckning.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Södermalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 11 april 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret konstaterar att den avsedda platsen ingår i förslag till detaljplan för fastigheten Yxan 4 med flera i stadsdelen Södermalm (dnr 2016-14530) som godkändes av stadsbyggnadsnämnden den 15 december 2022 och förväntas behandlas av kommunfullmäktige under 2023.

Förslaget till detaljplan möjliggör totalt cirka 250 nya bostäder för äldre, varav cirka 180 seniorbostäder och 70 vårdbostäder i kvarteret Yxan som ägs av Stiftelsen Borgerskapets Enkehus och Gubbus. Förslaget innebär att entréer och verksamhetslokaler placeras i gatunivå för att skapa en levande gatumiljö. Heleneborgsgatan och Högalidsgatan får nya och bredare gångbanor. Korsningen mellan Heleneborgsgatan och Högalidsgatan planeras att öppnas upp för allmän trafik. Möjligheten att anlägga ett torg på den i motionen avsedda platsen har utretts i planprocessen. Platsen bedömdes då inte lämplig som torgyta. Stadsledningskontoret gör ingen annan bedömning.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att om att anlägga en piazza i kvarteret Yxan 4:s östra spets av Karin Ernlund (C) besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 mars 2023 följande.

1. Exploateringsnämnden godkänner exploateringskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Svante Linusson (C) och Dennis Wedin m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 23 februari 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Marken inom fastigheten Yxan 4 ägs av Stiftelsen Borgerskapets Enkehus och Gubbus. Fastighetsägaren planerar för en utbyggnad omfattande ca 300 nya vård- och seniorbostäder. En startpromemoria för ny detaljplan antogs av stadsbyggnadsnämnden i mars 2018. I början av detaljplaneprocessen fanns en idé om en torgyta i den östra spetsen av Yxan 4 som avvisades. Detaljplanen har därefter varit på samråd och granskning och godkändes i stadsbyggnadsnämnden 2022-12-15.

Det aktuella arbetet med detaljplanen för Yxan 4 berör en privatägd fastighet där staden inte har några inkomster av markförsäljning eller tomträttsupplåtelse. Exploateringskontoret tecknade ett föravtal till exploateringsavtal med fastighetsägaren år 2018. Föravtalet syftar till att ange principer för åtaganden främst vad gäller kostnader för framtagande av handlingar samt utförande avseende anläggningar på allmän platsmark. Exploateringskontoret har därmed heller ingen egen budget för utredningar, projektering eller ombyggnad av allmän plats i projektet. Därför kan kontoret inte finansiera förslaget med nya utredningar och senare byggnation med en piazza.

Under detaljplanearbetet har trafikkontoret ansvarat för att ställa stadens krav på gatans utformning och anpassning.

Projekteringen av gatan enligt planförslaget pågår och beräknas snart vara avslutat. Att nu ändra förutsättningarna skulle medföra merkostnader och förseningar som inte är acceptabelt för den privata markägaren i projektet.

De anpassningar av allmän platsmark som nu planeras sker med anledning av de nya förutsättningar som de tillkommande byggnaderna inom kvarteret Yxan 4 medför. Det inkluderar att möjliggöra rundkörning runt kvarteret på grund av att fler bostäder och lokaler inom kvarteret genererar fler trafikrörelser i området. De nya byggnadernas entréer kräver också angöring från gatan för boende, besökare och nyttotrafik som sopbilar och leveranser till fastigheten. De nya byggnaderna medför även behov av både ny och bredare gångbana och anpassas för fler boende i kvarteret och för stadens drift och skötsel.

Busstrafik är regionens ansvar. Busstrafik som kan fortsätta att köra runt fastigheten Yxan 4 ses dock av kontoret som viktig då hela kvarteret byggs för senior- och vårdboende, samt att det finns befintliga äldreboenden i området. Därmed anses hållplatslägen för buss 66 runt kvarteret Yxan 4 viktiga att bevara.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 mars 2023 följande.

1. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Johan Nilsson m.fl. (M) och Mikael Blomstrand (C), se Reservationer m.m.

Ersättaryttrande av Mikael Valier (KD) som instämde i reservation av Johan Nilsson m.fl. (M) och Mikael Blomstrand (C).

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 17 mars 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsbyggnadskontoret ser det som en viktig uppgift i stadsbyggandet att utveckla Stockholms offentliga rum med bland annat torg. Aktuell plats, som syftas på i remissen, ingår i detaljplan för fastigheten Yxan 4 m.fl. i stadsdelen Södermalm (dnr 2016-14530) och är planlagd med användningen gata. Detaljplanen godkändes av stadsbyggnadsnämnden den 15 december 2022 och förväntas antas i kommunfullmäktige under år 2023 och därefter kommer dess genomförande påbörjas.

I ett tidigt skede i planarbetet studerade staden möjligheten att anlägga en torgyta på aktuell plats. Platsen bedömdes inte som lämplig då en torgyta bland annat skulle medföra ett behov av att anlägga en vändplan i änden på både Högalidsgatan och Heleneborgsgatan, för att möjliggöra åtkomst till den nya byggnaden. Likaså bedömdes mängden verksamheter i anslutning till aktuell plats för få för att tillskapa en levande plats som lockar människor under olika tider på dygnet.

Utifrån kontorets bedömning att aktuell plats inte är lämplig som ett torg så bedömer kontoret att det inte är lämpligt att verka för att busslinje 66 får en ny sträckning. Sammantaget skulle det därav vara mer lämpligt att studera andra platser på Södermalm för anläggande av ett nytt torg.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 mars 2023 följande.

1. Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Trafiknämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Dennis Wedin m.fl. (M) och Markus Berensson m.fl. (C), se Reservationer m.m.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 23 februari 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för bostäder i form av seniorboende samt vård- och omsorgsboende. Kvarteret kringgärdas av gatorna Varvsgatan, Heleneborgsgatan och Högalidsgatan.

Lokaler för verksamheter planeras i bottenvåningarna för de nya bostadshusen längs Heleneborgsgatan och Högalidsgatan.

Figur 1. Kartan visar planområdet markerat med röd linje samt fastigheten Yxan 4 markerad med blå linje. Inom blå cirkel föreslås anläggning av piazza i motionen.

Kontoret delar motionärens ambition om att skapa platser i Stockholm för ökad vistelse, där invånare och besökare kan mötas och umgås. Den föreslagna platsen har dock vissa utmaningar i form av brist på utrymme i kombination med ett ökat behov av framkomlighet och trafiksäkerhet till följd av exploateringen i området. I yttrandet av detaljplanen var trafikkontoret i huvudsak positiva till planförslaget. Dock framförde kontoret synpunkter på att Varvsgatan bör kompletteras med träd samt att plankartan bör förtydligas med hörnavskärning av byggnaden i hörnet Heleneborgsgatan/ Varvsgatan.

Stockholms stad har höga ambitioner på att öka andelen gående, cyklande och kollektivresenärer. För att uppnå detta krävs avvägningar när utrymmet på stadens gator, torg och andra allmänna platser ska fördelas i syfte att helheten ska bidra till ett attraktivt offentligt rum.

Utrymme för vistelse och mänsklig aktivitet är viktigt i planeringen av staden. Genom tillkommande lokaler och entréer ökar behovet av att röra sig utmed kvarterets båda sidor. Kontoret ser positivt på att möjligheten för att röra sig och vistas längs Högalidsgatan och Heleneborgsgatan förbättras då nya gångbanor tillkommer och befintliga gångbanor breddas. Detta medför också att vistelsemöjligheten och tryggheten i gatumiljön ökar.

Den nya bebyggelsen kommer alstra ett ökat trafikflöde på omkringliggande gator i form av boendetrafik, nyttotrafik samt besöks trafik. Korsningen mellan Högalidsgatan och Heleneborgsgatan föreslås därför öppnas upp så att fordonstrafik kan köra runt hela kvarteret utan att behöva vända. Trafikkontoret ser positivt på att begränsningen för fordonstrafik mellan gatorna upphävs med ny utformning. Den föreslagna utformningen medför ökad trafiksäkerhet för alla trafikanter då backrörelserna från parkerade och vändande bilar begränsas. Därmed ökas även

framkomligheten för kollektivtrafik, bilar och cyklister på sträckan. Kontoret anser därför att ytan i spetsen mellan Heleneborgsgatan och Högalidsgatan bör hållas öppen för fordonstrafik. På grund av den begränsade kvarvarande ytan blir det svårt att även anlägga en piazza på platsen.

Det nya kvarteret byggs för senior- och vårdboende. God tillgänglighet till kollektivtrafik är viktigt för äldres hälsa och välmående. Det bedöms viktigt att behålla buss 66 hållplatslägen runt kvarteret då borttagande av dessa skulle medföra en längre gångväg för de äldre i området.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 23 mars 2023 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Lars Rottem Krangnes (C), Anne-Lie Elfvén (L) och Jonas Nilsson m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Ersätтарыtrande av Erik Ehrs (KD), som instämde i reservation av Lars Rottem Krangnes (C), Anne-Lie Elfvén (L) och Jonas Nilsson m.fl. (M).

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 20 februari 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Den i motionen aktuella platsen, där Högalidsgatan och Heleneborgsgatan möts, utgörs både av parkmark (som ansvaras av stadsdelsnämnden) och av gatemark (som ansvaras av trafiknämnden).

I kartan nedan markeras det område som i motionen föreslås omvandlas till en piazza. De färglagda ytorna är områden som stadsdelsnämnden sköter idag.

Kartan visar placering av föreslagen piazza (markerat med rött kryss) samt de ytor i området som sköts av stadsdelsnämnden (markerade med färg).

Stadsdelsförvaltningen anser att förslaget att anlägga en piazza i det aktuella området är en intressant idé och att det skulle kunna utredas vidare inom staden. Förvaltningen instämmer i motionens beskrivning att ett mindre torg eller piazza på platsen skulle innebära att området kan levandegöras på trevligt sätt.

Förvaltningen konstaterar dock att det finns utmaningar med att kunna förverkliga denna idé. Vilket anges i motionen, har stadsbyggnadsnämnden redan godkänt detaljplanen för kvarteret Yxan 4 som innebär att 250 nya bostäder (vård- och seniorbostäder) kan uppföras inom kvarteret. Innan detaljplanen kan förverkligas måste även kommunfullmäktige godkänna planen.

Den av stadsbyggnadsnämnden godkända detaljplanen för Yxan 4 omfattar inte ett mindre torg eller piazza på önskad plats, utan området utgör gatumark för trafikändamål. Om en piazza ska anläggas på denna plats behöver, enligt stadsbyggnadskontoret, antingen en ny detaljplan tas fram eller att den nu aktuella planen justeras innan den godkänns av kommunfullmäktige.

En annan utmaning med motionens förslag är att busstrafiken vid ett eventuellt förverkligande av förslaget måste ledas om. Då fler äldre kommer att bosätta sig i området vid ett genomförande av planen ser förvaltningen att detta då blir en viktig fråga att utreda.

I det fallet att staden beslutar att utreda motionens förslag vidare vill förvaltningen passa på att lyfta fram det stora behov som finns att rusta upp och underhålla redan befintliga parkmiljöer inom Södermalms stadsdelsområde. Förvaltningen anser mot bakgrund av detta att det inte är lämpligt att en eventuell tillkommande piazza i området ska utgöras av parkmark som stadsdelsnämnden ansvarar för.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservationer m.m.

Exploateringsnämnden

Reservation av Svante Linusson (C) och Dennis Wedin m.fl. (M)

1. att avslå kontorets förslag till svar på remissen samt
2. att därutöver anföra

Enligt planeringsprinciperna i Stockholms stads strategi för offentliga rum ska planering vid stadsutveckling stärka gatans roll som vistelseplats, kvaliteten på offentliga rum ska höjas och flexibel användning ska främjas, bland annat för möjlighet till kultur och torghandel. Centerpartiet ställer sig därför frågande till att den aktuella platsen av exploateringskontoret inte bedöms lämplig för en piazza. Platsen har ett unikt läge med utsikt över Riddarfjärden och ligger i direkt anslutning till det grönskande gångstråk som skulle förbinda torget med Skinnarviksbergets parkområde. Platsen fyller idag heller ingen annan funktion än som genomfartsgata för en busslinje.

Exploateringskontoret skriver i sitt yttrande att den planerade bebyggelsen i kvarteret Yxan 4 av tillgänglighetsskäl ”inkluderar att möjliggöra för rundkörning runt kvarteret på grund av att fler bostäder och lokaler inom kvarteret genererar fler trafikorörelser i området. De nya byggnadernas entréer kräver också angöring från gatan för boende, besökare och nyttotrafik som sopbilar och leveranser till fastigheten”. Trafikkontoret delar den bilden i sitt yttrande.

Centerpartiet ser hellre att platsen anpassas för människor, både de boende i området och de som kommer att vilja besöka platsen, än bilar. Tillgängligheten är förstuds också viktigt men bör istället lösas med en genomgående gångbana där passage för nödvändiga transporter och blåljus är möjlig. Inte heller behövs några vändplaner i ändarna av Högalidsgatan och Heleneborgsgatan. Några vändplaner finns nämligen inte idag vilket visar att dessa ej heller är nödvändiga.

Rörande en ny sträckning av busslinje 66 skriver Exploateringskontoret: ”Busstrafik som kan fortsätta att köra runt fastigheten Yxan 4 ses dock av kontoret som viktig då hela kvarteret byggs för senior- och vårdboende, samt att det finns befintliga äldreboenden i området. Därmed anses hållplatslägen för buss 66 runt kvarteret Yxan 4 viktiga att bevara.”

Trafikkontoret för ett liknande resonemang: ”Det nya kvarteret byggs för senior- och vårdboende. God tillgänglighet till kollektivtrafik är viktigt för äldres hälsa och välmående. Det bedöms viktigt att behålla buss 66 hållplatslägen runt kvarteret då borttagande av dessa skulle medföra en längre gångväg för de äldre i området.”

Vi håller förstuds med om att närheten till kollektivtrafik är viktig, i synnerhet då det är äldreboenden som ska byggas. Men faktum är att en ny linjesträckning av buss 66

inte skulle innebära någon längre gångväg för den äldre som bor i kvarteret Yxan 4 än idag – så länge den närmaste busshållsplatsen, vilken idag är placerad på Varvsgatan, behåller sitt läge. Och med tanke på vad som är ”viktigt för äldres hälsa och välmående” bör man också väga in vad det skulle betyda för seniorerna, som den nya byggnationen i kvarteret byggs för, att ha en livfull piazza i sin omedelbara närhet. Med allt vad det innebär för möjligheten att komma ut en stund, kunna socialisera med andra stockholmare och turister eller kanske bara avnjuta en kopp kaffe eller en gin tonic i solen.

Planförslaget innebär att korsningen Heleneborgsgatan-Högalidsgatan öppnas upp för biltrafik och endast en smal gångbana omgärdar kvarteret. Centerpartiet ser hellre att platsen anpassas för människor än bilar. Tillgängligheten kan ombesörjas genom att anlägga en genomgående gångbana där passage för nödvändiga transporter och blåljus är möjlig. Inte heller behövs några vändplaner i ändarna av Högalidsgatan och Heleneborgsgatan. Några vändplaner finns nämligen inte idag vilket visar att dessa ej heller är nödvändiga.

Stockholms stad har höga ambitioner på att öka andelen gående, cyklande och kollektivresenärer. För att uppnå detta krävs avvägningar när utrymmet på stadens gator, torg och andra allmänna platser ska fördelas i syfte att helheten ska bidra till ett attraktivt offentligt rum. Därför bör staden ta vara på detta tillfälle att bygga för människorna som bor och vistas i Stockholm snarare än bilarna som trafikerar våra gator.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation av Johan Nilsson m.fl. (M) och Mikael Blomstrand (C)

1. att avslå kontorets förslag till svar på remissen, samt
2. att därutöver anföra följande

Stadsbyggnadskontoret ser det som en viktig uppgift att utveckla Stockholms offentliga rum med bland annat torg. Vi ställer sig därför frågande till att den aktuella platsen av stadsbyggnadskontoret inte bedöms lämplig för en piazza. Platsen har ett unikt läge med utsikt över Riddarfjärden och ligger i direkt anslutning till det grönskande gångstråk som skulle förbinda torget med Skinnarviksbergets parkområde. Platsen fyller idag heller ingen annan funktion än som genomfartsgata för en busslinje. Varken parkeringsplatser eller grönytor behöver tas i anspråk för ett litet torg på platsen.

Stadsbyggnadskontoret skriver i sitt yttrande att man bedömer mängden verksamheter i anslutning till den aktuella platsen som ”för få för att tillskapa en levande plats som lockar människor under olika tider på dygnet”. Vi menar att det är just genom att tillskapa en piazza på den aktuella platsen som staden möjliggör för näringsidkare, som exempelvis bedriver krogverksamhet i bottenvåningarna som kommer att vetta ut mot platsen, att i betydande större omfattning locka människor till platsen. Levande

platser skapas med en stadsbyggnadspolitik som tar vara på varje kvarters unika potential. Därför tycker vi att det är viktigt att ta vara på den här möjligheten. Dessutom finns, om det anläggs ett litet torg, ytterligare utvecklingspotential för denna sömniga del av Södermalm. Möjligheten att ha enklare fristående uteserveringar på torget skulle vara stor vilket också skulle levandegöra platsen och locka människor.

Planförslaget innebär att korsningen Heleneborgsgatan-Högalidsgatan öppnas upp för biltrafik och endast en smal gångbana omgärdar kvarteret. Vi ser hellre att platsen anpassas för människor än bilar. Tillgängligheten kan ombesörjas genom att anlägga en genomgående gångbana där passage för nödvändiga transporter och blåljus är möjlig. Inte heller behövs några vändplaner i ändarna av Högalidsgatan och Heleneborgsgatan. Några vändplaner finns nämligen inte idag vilket visar att dessa ej heller är nödvändiga.

Rörande busslinje 66 så skulle en ny linjesträckning inte innebära en längre gångväg för de äldre som bor i kvarteret Yxan 4 än idag – så länge den närmaste busshållplatsen, placerad på Varvsgatan, behåller sitt läge. Med tanke på äldres hälsa och välmående bör man också väga in vad det skulle betyda för seniorerna att ha en inbjudande piazza i sin omedelbara närhet. Med allt vad det innebär för möjligheten att komma ut en stund, socialisera med andra boende och besökare eller kanske bara avnjuta en kopp kaffe eller ett gals bubbel i solen.

Stockholms stad har höga ambitioner på att öka andelen gående, cyklande och kollektivresenärer. För att uppnå detta krävs avvägningar när utrymmet på stadens gator, torg och andra allmänna platser ska fördelas i syfte att helheten ska bidra till ett attraktivt offentligt rum. Därför bör staden ta vara på detta tillfälle att bygga för människorna som bor och vistas i Stockholm snarare än bilarna som trafikerar våra gator.

Trafiknämnden

Reservation av Dennis Wedin m.fl. (M) och Markus Berensson m.fl. (C)

1. att utreda möjligheten för en ny platsbildning i kvarteret Yxans 4:s södra spets, samt
2. att därutöver anföra följande:

Planeringen av en stad medför ofta målkonflikter eftersom många aktiviteter och funktioner ska samsas på små ytor. I det här fallet så väger trafikkontoret en permanent platsbildning, vid en vacker del av Stockholm som förbinder Högalid med Söder Mälarstrandand, mot möjligheten för fordonstrafik att kunna köra runt ett helt kvarter istället för att vända och köra tillbaka samma väg som de kom.

Från korsningen Varvsgatan/Högalidsgatan till den föreslagna piazzan är det ca 250 meter. Från korsningen Varvsgatan/Heleneborgsgatan till den föreslagna piazzan är

det ca 250 meter. Om ett fordon kör ned på Högalidsgatan för att sedan vända vid piazzan och åka tillbaka samman väg mot Varvsgatan så blir avståndet därmed ca 500 meter. Om ett fordon kör ned på Heleneborgsgatan för att sedan vända vid piazzan och åka tillbaka mot Varvsgatan så blir avståndet därmed ca 500 meter. Om ett fordon kör ned på Högalidsgatan för att sedan återvända på Heleneborgsgatan, eller vice versa, så blir avståndet ca 530 meter.

Möjligheten att kunna köra runt hela kvarteret utan att behöva vända, vilket trafikkontoret lyfter fram som sin föreslagna lösning framför en ny piazza, kommer i bästa fall spara förare den tid det tar för dem att backa och vända – vilket torde vara runt 30 sekunder eller max en minut.

Levande platser skapas med en stads- och trafikplanering som tar vara på varje kvarters unika potential. Därför tycker vi att det är viktigt att ta vara på den här möjligheten. Dessutom finns, om det anläggs ett litet torg, ytterligare utvecklingspotential för denna sömniga del av Södermalm genom att en tydligare koppling skapas mellan Münchenbryggeriet, med alla dess aktiviteter, anställda och besökare, och Hornstull. Varken parkeringsplatser eller grönytor behöver tas i anspråk för ett litet torg på platsen.

Våra partier ser hellre att platsen anpassas för människor, både de boende i området och de som är på besök, än att trafikkontoret gör sitt yttersta för att spara 30 sekunder till 1 minut av bilisters tid.

Rörande en ny sträckning av busslinje 66 skriver Exploateringskontoret: ”Busstrafik som kan fortsätta att köra runt fastigheten Yxan 4 ses dock av kontoret som viktig då hela kvarteret byggs för senior- och vårdboende, samt att det finns befintliga äldreboenden i området. Därmed anses hållplatslägen för buss 66 runt kvarteret Yxan 4 viktiga att bevara. Angående sträckningen av busslinje 66 så för både exploateringskontoret och trafikkontoret ett resonemang om att god tillgänglighet till kollektivtrafik är viktigt för äldres hälsa och välmående och att det därmed bedöms viktigt att behålla buss 66 hållplatslägen runt kvarteret då borttagande av dessa skulle medföra en längre gångväg för de äldre i området.

Vi håller förstås med om att närheten till kollektivtrafik är viktig, i synnerhet då det är äldreboenden som ska byggas. Men faktum är att en ny linjesträckning av buss 66 inte skulle innebära någon längre gångväg för de äldre som bor i kvarteret Yxan 4 än idag – så länge den närmaste busshållplatsen, vilken idag är placerad på Varvsgatan, behåller sitt läge. Och med tanke på vad som är ”viktigt för äldres hälsa och välmående” bör man också väga in vad det skulle betyda för seniorerna, som den nya byggnationen i kvarteret byggs för, att ha en livfull piazza i sin omedelbara närhet. Med allt vad det innebär för möjligheten att komma ut en stund, kunna socialisera med andra stockholmare och turister eller kanske bara avnjuta en kopp kaffe eller en Garibaldi i solen.

Vi anser vidare att de eventuella förseningar och merkostnader det skulle innebära att ordentligt utreda möjligheten att anlägga ett mindre torg – en piazza – förstås måste

elimineras i möjligaste mån. Samtidigt vet vi att det i förlängningen blir både dyrare och besvärligare för såväl staden som den privata fastighetsägaren om vi inte gör rätt och tar vara på varje kvarters unika möjligheter redan från början.

Stockholms stad har höga ambitioner på att öka andelen gående, cyklande och kollektivresenärer. För att uppnå detta krävs avvägningar när utrymmet på stadens gator, torg och andra allmänna platser ska fördelas i syfte att helheten ska bidra till ett attraktivt offentligt rum. Därför bör staden ta vara på detta tillfälle att bygga för människorna som bor och vistas i Stockholm snarare än bilarna som trafikerar våra gator.

Södermalms stadsdelsnämnd

Reservation av Lars Rottem Krangnes (C), Anne-Lie Elfven (L) och Jonas Nilsson m.fl. (M)

1. Att tillstyrka motionen
2. Att därutöver anföra följande:

Yxan 4:s östra spets har ett unikt läge med utsikt över Riddarfjärden och ligger i direkt anslutning till det grönskande gångstråk som skulle förbinda torget med Skinnarviksbergets parkområde. Platsen fyller idag ingen annan funktion än som genomfartsgata för en busslinje. Staden har en viktig uppgift att utveckla Stockholms offentliga rum med bland annat torg. Genom att tillskapa en piazza på den aktuella platsen skulle staden möjliggöra för näringsidkare, som exempelvis bedriver krogverksamhet i de bottenvåningar som kommer att vetta ut mot platsen, att i betydande större omfattning locka människor till platsen. Levande platser skapas med en stadsbyggnadspolitik som tar vara på varje kvarters unika potential. Därför tycker vi att det är viktigt att ta vara på den här möjligheten. Dessutom finns, om det anläggs ett litet torg, ytterligare utvecklingspotential för denna del av Södermalm.

Möjligheten att ha enklare fristående uteserveringar eller andra tillfälliga och småskaliga verksamheter på torget skulle vara stor, vilket också skulle levandegöra platsen och locka människor.

Det aktuella planförslaget innebär att korsningen Heleneborgsgatan–Högalidsgatan öppnas upp för biltrafik och endast en smal gångbana omgärdar kvarteret. Vi ser hellre att platsen anpassas för människor. Tillgängligheten kan ombesörjas genom att anlägga en genomgående gångbana där passage för nödvändiga transporter och blåljus är möjlig. Vi anser att det inte behövs några vändplaner i ändarna av Högalidsgatan och Heleneborgsgatan. Rörande busslinje 66 så skulle en ny linjesträckning inte innebära en längre gångväg för de seniorer som bor i kvarteret Yxan 4 än idag – så länge den närmaste busshållplatsen, placerad på Varvsgatan, behåller sitt läge. Med tanke på människors hälsa och välmående bör man också väga in vad det skulle betyda både för till exempel seniorerna att ha en inbjudande piazza i sin omedelbara närhet. Med allt vad det innebär för möjligheten att komma ut en

stund, socialisera med andra boende och besökare i lokalmiljön eller kanske bara avnjuta en kopp kaffe eller varför inte en närproducerad IPA i solen. Stockholms stad har höga ambitioner på att öka andelen gående, cyklande och kollektivresenärer. För att uppnå detta krävs avvägningar när utrymmet på stadens gator, torg och andra allmänna platser ska fördelas i syfte att helheten ska bidra till ett attraktivt offentligt rum. Därför bör staden ta vara på detta tillfälle att bygga för södermalmsborna och alla andra människor som vistas i Stockholm.